

AI-sammanfattning

PwC Almedalen 2026: Evenemangsrapport

23–25 juni 2026

Innehållsförteckning

- **Sammanfattning**
- **Nyckelinsikter**
- **Ämnen**
 - Topp-tre-ämnena: Vad sades om ...?
- **Djupdykningar**
 - Strukturella svagheter i det svenska systemet
 - Skiftet från reaktiv till proaktiv resiliens
 - Hinder för samverkan mellan sektorer
 - Ansvarsfördelning i komplexa samhällssystem
- **Perspektiv**
- **Potentiella framtida ämnen**

Sammanfattning

De olika diskussionerna utforskade ett brett spektrum av komplexa frågor och teman som knyter samman teknologiska framsteg, ekonomisk och samhällelig resiliens, samt de strukturer, strategier och samverkansmodeller som krävs för att möta framtida utmaningar och möjligheter. Huvudfokus låg på hur innovation och säkerhet kan integreras för att skapa långsiktigt hållbara lösningar på samhällsproblem, från AI och välfärdsbrott till energiomställningar och digitaliseringsinsatser. Samtidigt framkom vikten av att bygga tillit och tydliga regleringar för att underlätta samarbeten mellan olika sektorer, organisationer och nationella aktörer, utan att hindra innovation. Diskussionerna berörde också behovet av att balansera lokala och nationella initiativ i syfte att skapa robusta ekosystem som möjliggör tillväxt, effektivitet och inkludering.

Teknologi, särskilt AI, framhölls som en central transformationskraft inom flertalet områden. Samtidigt identifierades stora utmaningar med att implementera AI på ett säkert och effektivt sätt som beaktar etiska, juridiska och organisatoriska aspekter. Utbildning och kompetensutveckling presenterades som avgörande faktorer för att möjliggöra denna övergång, med fokus på både breda samhällsinitiativ och uppbyggnad av spetskompetens. Panelerna lyfte vikten av inklusive rekrytering och utbildning för att säkerställa att kompetens inte exkluderas baserat på fördomar eller socioekonomiska faktorer. Diskussionerna underströk också ett akut behov av att anpassa arbetsmarknaden till de nya krav som teknologin ställer, där både arbetsgivares och arbetstagares roller kommer att förändras. Samtidigt måste arbetsvärdet bevaras, och fokus på mänskliga kvaliteter bibehållas i samarbete med teknologiskt drivna lösningar.

Hantering av data och digitalisering var ett återkommande tema, med särskilt fokus på vikten av att uppnå digital tillit och bygga federativa infrastrukturer. Dessa lösningar identifierades som centrala för att skapa effektiva och säkra informationsflöden mellan sektorer som hälsa, utbildning och offentlig förvaltning. Diskussionerna belyste behovet av gemensamma standarder, transparens och interoperabilitet för att adressera både tekniska och sociala utmaningar. Samverkan mellan aktörer sågs som avgörande, men detta kräver betydande investeringar i ny infrastruktur och kompetens. Samtidigt uttrycktes oro över hur regleringar och juridiska hinder kan bromsa implementeringen av dessa lösningar. Många förespråkade att Sverige behöver påskynda anpassningen till både europeiska och globala regelverk för att förbli konkurrenskraftigt.

PwC Almedalen 2026: Evenemangsrapport

23–25 juni 2026

Ekonomiska frågor präglade flera samtal, inklusive ämnet skattereformer och de betydande kostnadsutmaningarna inom energi och välfärd. Panelerna betonade vikten av att skapa långsiktigt hållbara ekonomiska strukturer som samtidigt möjliggör innovation och tillväxt. Detta omfattade exempelvis incitament för förnybar energi, förenkling av skatteregler och bättre stöd till små och resursbegränsade aktörer inom kommuner. Diskussionerna identifierade även potentiella faror i att missgynna innovation genom omfattande regelstyrning eller missriktade prioriteringar. Betydelsen av transparens och blocköverskridande politiska samarbeten framhölls som nyckelfaktorer för att hantera dessa frågor och säkerställa legitimitet över hela det ekonomiska landskapet.

Säkerhetsfrågor, särskilt i förhållande till cybersäkerhet och välfärdsbrott, var en röd tråd över flera ämnen. Det konstaterades att hotbilderna mot kritiska samhällsfunktioner intensifieras, där både internationella statliga aktörer och organiserade kriminella nätverk anpassar sina metoder till nya teknologiska möjligheter. Förebyggande åtgärder som informationsdelning, bättre regulatoriska ramverk och utbildning av arbetsstyrkan ansågs nödvändiga. Länder som Kanada och initiativ som HackShield identifierades som förebilder inom dessa områden. Samtidigt påpekades att säkerhet och innovation kan gå hand i hand genom en holistisk ansats som stärker ekosystemresiliens, där varje aktör – från banker till lokala kommuner – har en roll att spela.

Avslutningsvis framhövdes vikten av ledarskap och långsiktighet i alla diskussioner. Politisk stabilitet, strategiska prioriteringar och samordnat nationellt arbete identifierades som avgörande för framgång inom områden som energi, digitalisering och AI. Samtidigt framhölls behovet av pragmatiska lösningar för att möta akuta problem, såsom flaskhalsar inom elnätet eller bristande rekryteringsflöden. Diskussionerna pekade på vikten av att inspirera och leda genom exempel och att utnyttja både teknologiska och mänskliga resurser för att skapa inkluderande och hållbara samhällsmodeller. Genom att prioritera rätt insatser och bygga robusta samarbetsmodeller kan Sverige stärka sin konkurrenskraft och förmåga att möta framtidens utmaningar.

Nyckelinsikter

Teknologiskt drivna lösningar kräver robust säkerhetsram

För att möjliggöra AI och digitalisering på ett säkert och effektivt sätt behövs ett fokuserat arbete på säkerhetsmognad, dataskydd samt reglering som balanserar innovation och compliance.

Digital tillit och federativ infrastruktur är grundläggande

Skapandet av delade plattformar och interoperabla system är avgörande för effektiv datadelning och samverkan mellan aktörer inom hälsa, utbildning och myndigheter.

Kompetens och inklusion är nycklar till arbetsmarknadens framtid

Utbildning, traineeprogram och transparens i rekryteringsprocesser är centrala för anpassningen till en teknologiskt driven ekonomi och inkluderande arbetsmarknad.

Cybersäkerhet och samverkan behövs för skydd av samhällsviktiga funktioner

Ett starkt fokus på informationsutbyte, AI-baserade verktyg och kollektivt agerande är nödvändigt för att möta både cyberhot och organiserade välfärdsbrott.

Långsiktigt ledarskap och strategisk planering driver framgång

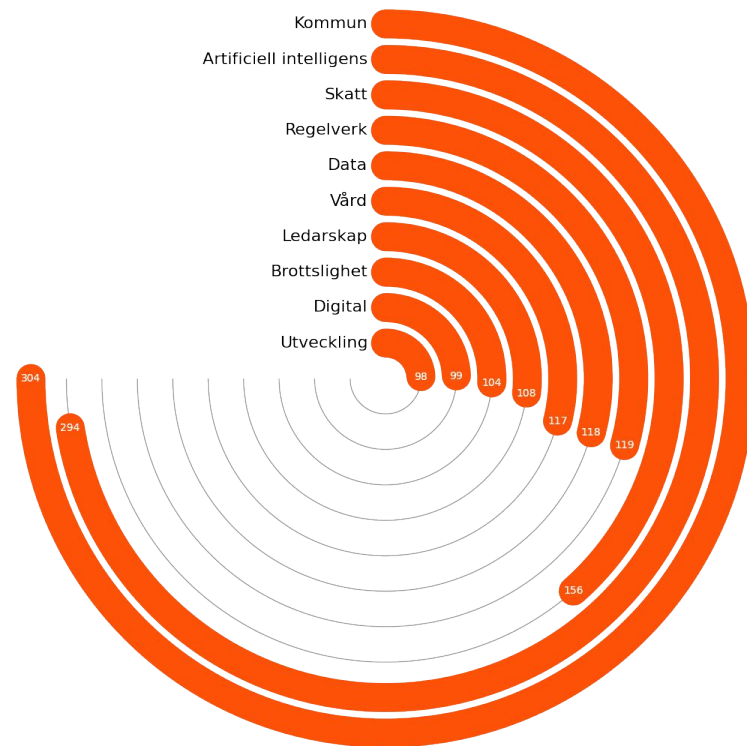
Politisk stabilitet, pragmatisk innovation och tvärsektorieellt samarbete är avgörande för att lösa framtidens ekonomiska, hållbarhetsrelaterade och samhälleliga utmaningar.

Ämnen

Kommunerna står inför ekonomiska och strukturella utmaningar, särskilt de mindre som drabbas av resurs- och kompetensbrist. Digitalisering ses som central men lider av bristande samverkan, strategi och nyttorealiserings. Ojämlighet i skattesatser och demografiska förändringar skapar legitimitetsproblem och stärker ekonomiska skillnader, vilket påfrestar kommunernas långsiktiga hållbarhet.

Artificiell intelligens möjliggör effektivisering och samhällsnytta men utmanas av reglering, kunskapsbrist och säkerhetsrisker. Denna teknologi har potential inom vård, energioptimering och arbetsprocesser, men partiskhet och missbruk diskuteras. Behovet av utbildning, datatransparens och human-centrerade strategier är avgörande för att balansera innovation med ansvar och regelverk.

Skattesystemet upplevs som fragmenterat och krävande, vilket försvårar administration och minskar insyn i skatteintäkternas användning. Ineffektiv resursfördelning mellan kommuner och komplexitet i internationella regelverk lyfts som utmaningar. Förenklade lösningar kring moms och arbetsgivaravgifter samt starkare politisk och myndighetskoordination efterfrågas för att uppnå rättvisa och legitimitet.

Topp-tre-ämnen: Vad sades om ...?

Kommun

Kommunerna beskrivs som ekonomiskt och strukturellt utmanade, särskilt de mindre, vilka ofta lider av resurs- och kompetensbrist. Digitalisering lyfts fram som avgörande för effektivitet men kantas av bristande samverkan, långsiktig strategi och nyttorealiserings. Skillnader i skattesatser och demografiska utmaningar skapar legitimitetsproblem och påfrestar ekonomin, med ökande skillnader mellan regioner.

Kommuners roll i välfärd och säkerhet diskuteras, särskilt deras arbete mot brott, informationsdelning och effektiv kontroll. Kritiken riktas mot otillräckliga regelverk, samordning och stöd, medan samarbetsinitiativ som Handslaget framhålls. Innovation anses viktig, men hinder som kortsiktighet, administrativa krav och osäkerhet kring AI och informationssäkerhet bromsar utvecklingen betydligt.

Artificiell intelligens

Artificiell intelligens lyftes fram som en snabbt utvecklande teknologi med potential att påverka arbetsmarknad, demokrati och organisationer i grunden. Diskussionerna kretsade kring dess användning för effektivisering, riskhantering och samhällsnytta, men också utmaningar som reglering, kunskapsbrist och säkerhetsfrågor. Forskning, innovation och samordning betonades som avgörande för AI-utvecklingen.

Flera talare framhöll AI:s möjligheter inom områden som energioptimering, vård, arbetsprocesser och inkludering, men påtalade också risker som partiskhet och missbruk. Betydelsen av human-centrerade strategier, rätt balans mellan innovation och reglering samt transparens i datahantering framhävdades. Samtidigt påmindes om behovet av att utveckla utbildning och digital kompetens i samhället.

Skatt

Mångfalden i samtalen om skatt belyste komplexiteten i regelverk, administration och insyn. Talare framhöll behovet av långsiktiga reformer med fokus på enkelhet och neutralitet samt kritiserade dagens system som alltför fragmenterat och krångligt. Företag upplevde skattesystemet som administrativt betungande, och transparens saknades kring skatteintäkternas specifika användning, vilket underminerade legitimiteten.

Vidare diskuterades ineffektiv användning av skattemedel och vikten av strukturella förändringar för rättvisare fördelning mellan kommuner. Talare adresserade internationella regelverk, energiskatter och digitaliseringens effekter som utmaningar för framtiden. Krav på en mer pragmatisk syn på momsregler och arbetsgivaravgifter återkom, tillsammans med behovet av bättre koordinering mellan politiska beslut och myndigheter.

Strukturella svagheter i det svenska systemet

Sverige uppvisar flera strukturella svagheter som påverkar landets robusthet och konkurrenskraft, särskilt inom områden som AI, välfärd och cybersäkerhet. Fragmentering i samarbetsstrukturer mellan kommuner, regioner och staten försvårar effektiv implementering av nationella strategier. Avsaknaden av gemensamma standarder och en tydlig nationell ledning skapar ineffektivitet, högre kostnader och hinder för innovation. Problem med informationsdelning och interoperabilitet förvärras av IT-system som inte kommunicerar, samt skugg-IT och monopolliknande IT-lösningar som underminerar säkerhet och funktionalitet i offentliga sektorn.

Kompetensbrist är en återkommande utmaning där både spetskunskap inom AI och digitalisering samt kvalificerad vårdpersonal saknas. Rekrytering och personaloptioner för startups är omständliga, och offentlig sektor kan inte alltid konkurrera med privata aktörer om ledande kompetens, särskilt i mindre kommuner. Överreglering och komplex byråkrati begränsar innovation, medan långa handläggningstider och begränsade resurser skapar flaskhalsar vid hantering av välfärdsbrott, säkerhetsincidenter och arbetskraftsinvandring. Även nationella satsningar som GDPR och NIS2 får kritik för att snedfördela fokus och resurser, då tekniska och organisatoriska åtgärder ofta släpar efter.

Sårbarheter i kritisk infrastruktur och organisatorisk resiliens förstärker Sveriges utsatthet vid kriser såsom cyberattacker, energibrist och försörjningskedjeproblem. Fragmenterad incidenthantering och brist på samordning mellan aktörer försvagar motståndskraften, särskilt inom cybersäkerhet där små kommuner och företag är särskilt sårbara. Samtidigt framhålls långvariga kulturella och strukturella hinder, såsom beroende av tillit och otillräckliga kontrollmekanismer, som försvärande faktorer för att hantera organiserad brottslighet. Paneldeltagare efterfrågade ökad samverkan, nationella standardiseringar och reviderade regelverk för att stärka både AI, digitaliseringsförmåga och säkerhetsberedskap.

Skiftet från reaktiv till proaktiv resiliens

Att övergå från en reaktiv till en proaktiv motståndskraft innebär en förändring av mindset, organisatoriska beteenden och strategier, där långsiktighet och holistiska tillvägagångssätt ses som centrala.

Paneldiskussionerna betonade vikten av att integrera och stärka samarbeten mellan politik, näringsliv och akademi för att koordinera insatser och bryta silos. Detta kräver centraliserade strukturer, teknisk standardisering och klara spelregler för delning av data, särskilt inom AI, cybersäkerhet och välfärdsbrott, där fragmentering ofta begränsar effektivitet och innovation.

Datadrivna insikter och tekniska lösningar lyftes fram som nyckelverktyg för att förutse hot, identifiera risker och hantera utmaningar innan de eskalerar. AI beskrevs som ett viktigt verktyg för sektorer som vård, finans och industri, medan hinder som bristande datadelning, låg tillit och infrastrukturella brister måste övervinnas. Kombinationen av experimentella metoder, såsom sandbox-miljöer, och iterativa strategier som kontinuerligt uppdateras, framhölls som effektiva för att bygga flexibilitet och anpassningsförmåga i dynamiska miljöer.

Trots enighet kring behovet av ett proaktivt skifte identifierades olika utmaningar som bromsar utvecklingen, inklusive kortsiktigt tänkande, politiska mandatperioder och resurskonflikter. Rekommendationer inkluderade tydlig ansvarsfördelning, nationella ramar och engagerat ledarskap som prioriterar utbildning, säkerhetskultur och innovationsfrämjande. Att kombinera hållbarhet med krisberedskap och inkludera fler aktörer—från företag till civilsamhället—in i ekosystemlösningar betonades som avgörande för att stärka resiliensen i Sverige och Norden på både lokal och nationell nivå.

Hinder för samverkan mellan sektorer

Hinder för samverkan mellan aktörer som arbetar mot samma mål är ofta centrerade kring fragmenterade system, överregleringar och kulturella barriärer. Komplexa regelverk som GDPR och snäva tolkningar av EU-direktiv skapar osäkerhet, fördröjer implementering och hämmar innovation. Avsaknaden av standardiserade tekniska plattformar förstärker dessa utmaningar, särskilt för informationsdelning mellan myndigheter, företag och civilsamhället. Detta skapar flaskhalsar inom områden som vårdkedjor, cybersäkerhet och energisektorn, vilket driver upp kostnader och resursförbrukning utan att nödvändigtvis lösa kärnproblem.

Ett återkommande hinder är bristande tillit och samordning mellan privata, offentliga och akademiska aktörer, vilket resulterar i silos och ineffektiva samarbeten. Skilda styrningsmodeller mellan sektorer och aktörers olika ekonomiska och juridiska incitament bidrar till en fragmentering som försvårar långsiktigt tänkande och koordinering. Teknologiska och kulturella skillnader mellan exempelvis mindre kommuner och teknologiskt avancerade företag begränsar dessutom möjligheterna att skapa synergier, medan kortsiktiga ekonomiska prioriteringar ofta övertrumfar nationella och strukturella behov.

För att överbrygga dessa hinder föreslås nationell styrning i kombination med strategisk lokalsamverkan, standardisering och gemensamma mål. Plattformar för kunskapsdelning, hackatons och pilotprojekt lyfts som effektiva initiativ för innovation och samarbete. Tydligare riktlinjer och ansvarsfördelningar, samt en större politisk vilja att förenkla regler och stödja partnerskap, nämns som avgörande. Samtidigt betonades behovet av en tillåtande kultur som prioriterar experimenterande och möjliggör att mindre mogna aktörer kan dra nytta av delad infrastruktur och resurser.

Ansvarsfördelning i komplexa samhällssystem

Ansvarsfördelning i komplexa system präglas av fragmentering, otydlighet och brist på koordinering mellan aktörer. Paneldeltagarna betonade att ingen part kan ensam bära ansvaret, utan att flerpartsansvar och samverkan är nödvändiga för att minska risker och säkerställa effektivitet. Exempelvis nämndes primärvårdens centrala roll i vårdekosystemet samtidigt som externa aktörers roller behöver definieras tydligare för patientsäkerhet. På liknande sätt lyftes ansvarsfördelningen vid digitalisering, energiomställning och bostadsbyggande som komplex och ofta beroende av samarbeten mellan stat, kommuner och privata aktörer.

Brist på tydliga regler och avsaknaden av tillräckliga strategiska ramverk identifierades som centrala hindrande faktorer. Exempelvis försvårar fragmenterade riktlinjer och resurssvaghet på lokal nivå implementeringen av nationella digitaliseringsinitiativ och fördröjer framsteg inom bekämpning av välfärdsbrott eller byggande. Panelen diskuterade också långsiktighetens värde i politiska och ekonomiska system, där korta mandatperioder och kortsiktiga incitament ofta underminerar hållbara lösningar. I energisektorn betonades partnerskap mellan offentliga och privata aktörer som avgörande men samtidigt känsliga för förändringar i politiska regler.

Trots erkännandet av komplexiteten presenterades potentiella lösningar baserade på transparens, tydliga ansvarskedjor och resursfördelning. Betydelsen av att kombinera ansvar mellan olika nivåer av styrning, såsom kommunalt och nationellt, lyftes fram, samtidigt som praxis inom risk- och incidenthantering ansågs otillräcklig och i behov av uppdaterade kontrollmekanismer. Vidare betonades vikten av kompetensutveckling och ledarskap för att främja samverkan och minska misslyckanden, särskilt inom frågor relaterade till AI, säkerhet och klimatinitiativ. Ansvar kräver här strukturer som är flexibla nog att möta både dagens och framtidens utmaningar.

Perspektiv

Andreas Håkansson

– om AI som en transformativ, inte inkremental, teknologi:

Jag tror många gör misstaget att tänka att vi kan använda AI för att förbättra det vi gör i dag, och inte ser det som den revolutionerande teknologi det faktiskt är och tänka: Vad ska vi faktiskt göra annorlunda för att dra nytta av den här teknologin?

Alexandra Stråberg

– om permanent global osäkerhet:

Att hantera det som ett tillfälligt tillstånd är fel. Det här är ett nytt kapitel för världen. Nu har vi haft pandemi, och sen kom Trumps tullar, och sen Mellanöstern. Sen kommer nånting, och sen kommer också nånting. (...) Vi måste hålla uppe garden, lite.

Lisa Haglund

– om samhällsbesparingarna i att bryta stuprören:

Det som slår mig när man lyssnar på det här samtalet, det är att det finns en enorm besparingspotential i att man inte jobbar mer i silos, att man inte bygger upp något eget, utan kan vi samverka och få till det? Vilken besparingspotential för samhället.

Potentiella framtida ämnen

AI och hållbarhet: Hur kan teknologi accelerera klimatåtaganden?

Denna session skulle utforska hur AI skulle kunna bidra till att möta klimatutmaningar genom att optimera energianvändning, minska avfallsproduktion och stödja övergången till cirkulära ekonomier. Diskussionen skulle inkludera exempel på hur prediktiva algoritmer kan förbättra energieffektiviteten inom industrin och smart stadsutveckling, liksom hur datadrivna lösningar kan identifiera risker och möjligheter inom skogsbruk, vattenförvaltning och jordbruk.

Panelen skulle också belysa potentiella risker och etiska utmaningar med tillämpning av AI i hållbarhetsfrågor. Kan algoritmer och modeller som utformas för att minska koldioxidutsläpp bidra till oönskade konsekvenser, såsom förstärkning av befintliga ojämlikheter? Målet skulle vara att identifiera praktiska strategier för att balansera innovation och ansvarsfullt användande av teknologi.

Framtidens arbetsliv: Hur förändrar AI och automation vårt sätt att arbeta?

Sessionen skulle undersöka de förändringar som AI och automation förväntas medföra på arbetsmarknaden. Fokus skulle ligga på hur arbetsgivare och utbildningsinstitutioner kan förbereda sig för en verklighet där många traditionella roller automatiseras samtidigt som nya yrken skapas. Expertpanelen skulle presentera möjliga scenarier och diskutera sätt att hantera den kompetensomställning som krävs.

Särskild uppmärksamhet skulle riktas mot frågor om rättvisa och tillgänglighet, såsom hur grupper som riskerar att hamna utanför kan integreras i framtidens arbetsliv. Panelen skulle undersöka vilka åtgärder som behövs för att säkerställa att ingen lämnas bakom i övergången till en AI-driven ekonomi.

Delad data och interoperabilitet: Nyckeln till integrerade ekosystem

Denna session skulle utforska hur delning av data mellan olika sektorer och organisationer skulle kunna skapa mer effektiva och användarcentrerade tjänster inom områden som sjukvård, offentlig förvaltning och transport. Diskussionen skulle belysa behovet av gemensamma standarder och ramverk som möjliggör informationsdelning utan att kompromissa med säkerhet eller integritet.

Panelen skulle också lyfta exempel från andra länder och regioner där interoperabilitet redan implementerats framgångsrikt. Dessutom skulle sessionen diskutera juridiska och tekniska hinder som behöver överkommas samt hur förtroende och tillit kan byggas för att säkerställa framgångsrik implementering av federativa infrastrukturer i både offentlig och privat sektor.

Powered by

voxevent.ai